

Пістолет Макарова

Пістолет Макарова - радянський самозарядний пістолет, прийнятий на озброєння Збройних сил та правоохоронних структур СРСР у 1951 році. Пістолет є особистою зброєю нападу і захисту, призначений для ураження противника на коротких відстанях.

Робота автоматики пістолета побудована на принципі використання **віддачі вільного затвора**. **Надійність запирання каналу ствола** під час пострілу забезпечується великою масою затвора та силою зворотної пружини.

Безпека під час користування пістолетом забезпечується надійно діючим **запобіжником**. Важелево-прапорцевий запобіжник, розташований в задній частині затвора зліва, у верхньому своєму положенні одночасно запирає курок і зчіплює затвор з рамкою. Крім того, курок автоматично стає на запобіжний звід під дією бойової пружини (її вузького пера) після спуску курка та при відпущеному спусковому гачку. У цьому випадку важіль зведення та шептало (під дією своєї пружини) опускаються вниз, носик шептала притискається до курка і автоматично курок стає на запобіжний звід.

Найпростіший прицільний пристрій (мушка і цілик) розташований на затворі. Однорядний **магазин** на 8 патронів розташовується в рукоятці. На лівій стороні рукоятки знизу закріплена скоба (**антабка**) для прикріплення ремінця.

Комплектується пістолет традиційною кобурою закритого типу з клапаном. На сьогоднішній день для ПМ розроблено багато варіантів кобур для застосування в правоохоронних і спеціальних підрозділах.

Основні частини пістолета Макарова:

1. Рамка зі стволом та спусковою скобою

2. Затвор з ударником, викидачем та запобіжником

Викидач

Запобіжник

Ударник

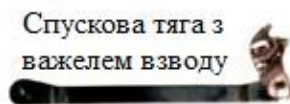
3. Зворотна пружина

4. Удано-спусковий механізм

Спусковий гачок

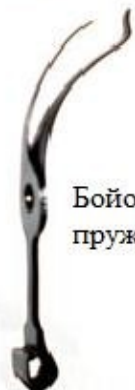
Спускова тяга з важелем взводу

Шептало з пружиною

Курок

Бойова пружина

Упор бойової пружини

5. *Рукоятка з гвинтом*
7. *Магазин*

6. *Затворна затримка*

Призначення основних частин та механізмів ПМ:

- 1) **рамка** призначена для з'єднання всіх частин пістолета, рамка з основою рукоятки складає одне ціле;
- 2) **основа рукоятки** призначена для кріплення бойової пружини, рукоятки, вміщення магазину;
- 3) **ствол** призначений для надання напрямку польоту кулі, надання їй обертового руху;
- 4) **спускова скоба** призначена для запобігання випадковому натисканню на спусковий гачок;
- 5) **затвор** призначений для подачі патрона з магазину до патронника, запирання каналу ствола при пострілі, витягування гільзи (патрона), постановки курка на бойовий взвід;
- 6) **ударник** призначений для розбивання капсуля патрона;
- 7) **викидач** призначений для утримання гільзи (патрона) у чашці затвора до зустрічі з відбивачем;

- 8) **запобіжник** призначений для забезпечення безпечного поводження з пістолетом;
- 9) **мушка, цілик** призначені для прицілювання;
- 10) **зворотня пружина** призначена для повернення затвора в крайнє переднє положення після пострілу;
- 11) **затворна затримка** призначена для утримування затвора у крайньому задньому положенні, після використання всіх патронів з магазину;
- 12) **магазин** призначений для вміщення 8 патронів;
- 13) **рукоятка** призначена для зручності утримання пістолета в руці;
- 14) **гвинт** призначений для кріплення рукоятки, бойової пружини і засувки бойової пружини на основі рукоятки 15) **ударно-спусковий механізм: -курок** для завдання удару по ударнику;
- шептало** призначене для утримування курка на бойовому та запобіжному взводі;
- спусковий гачок** призначений для спуску курка з бойового взводу та зведення його при стрільбі самозводом;
- спускова тяга** призначена для спуску курка з бойового взводу та взведення його при натисканні на хвіст спускового гачка;
- бойова пружина** призначена для приведення в дію курка, важеля взводу і спускової тяги;
- засувка бойової пружини** призначена для кріплення бойової пружини до основи рукоятки.

Тактико-технічні характеристики пістолету Макарова:

Вага без патронів -	730 г
Вага зі спорядженим магазином -	810 г
Довжина -	161 мм
Довжина ствола -	93 мм
Ширина	29 мм
Висота пістолета -	126.75 мм
Довжина прицільної лінії -	131 мм
Калібр -	9 мм
Кількість нарізів -	4 правосторонніх
Ефективна дальність вогню -	до 50 м
Патрон -	9×18 Makarov
Магазин -	однорядний
Місткість магазину -	8 шт (патронів)
Бойова скорострільність -	30 п/хв
Початкова швидкість кулі -	315 м/с
УСМ -	одинарної або подвійної дії
Убивча сила кулі -	350 м

Будова боєприпасів 9x18 мм

Патрон складається з наступних елементів:

Гільза містить пороховий заряд і з'єднує всі частини патрона.

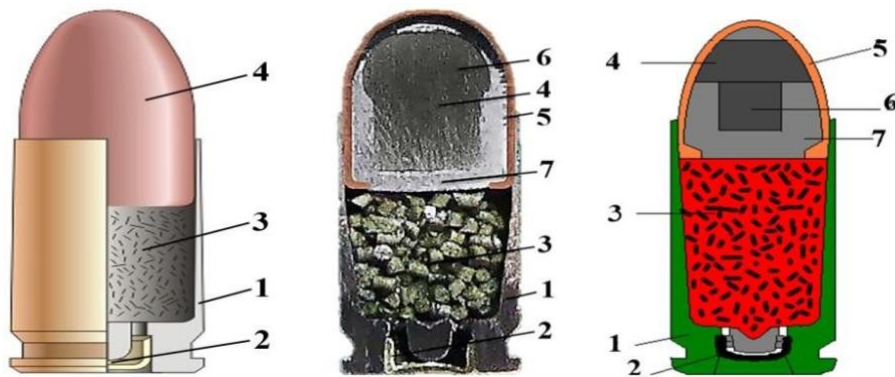
Заряд складається з бездимного піроксилінового пороху.

Капсуль служить для запалення порохового заряду.

Куля (у найбільш поширеному варіанті) складається з біметалевої лакованої оболонки в яку впресоване сталеве осердя, між якими є свинцева сорочка.

ТТХ патрона 9×18 Makarov:

Довжина патрона -	24.8 мм
Довжина гільзи -	18.1 мм
Довжина кулі -	11.1 мм
Вага патрона -	10 г
Вага гільзи -	3,65 г
Вага кулі -	6.1 г
Вага порохового заряду -	0.25 г

Розрізи 9 мм пістолетного патрона та його будова

1 – гільза; 2 – капсуль; 3 – пороховий заряд; 4 – куля; 5 – біметалева оболонка; 6 – сталеве осердя; 7 – свинцева сорочка.

Затримки пістолета Макарова, та способи їх усунення:

Затримка	Причини затримки	Способи усунення
Осічка затвор в крайньому передньому положенні, курок спущений, але пострілу не відбулося.	1. Несправний капсуль патрона. 2. Згущення мастила або забруднення каналу ударника. 3. Малий вихід ударника або забоїни на бойку. 4. Осадження або злам бойової пружини.	1. Перезарядити пістолет і продовжити стрільбу. 2. Оглянути і прочистити пістолет. 3. Замінити ударник. 4. Замінити бойову пружину.

Недокриття патрона затвором затвор зупинився не дійшовши до крайнього переднього положення. спуск курка здійснити неможливо.	1. Забруднення патронника, пазів рамки, чашечки затвору. 2. Осадження або злам зворотніх пружин 3. Уповільнений рух викидача через забруднення пружини викидача або гнітка.	1. Дослати затвор вперед поштовхом руки і продовжувати стрільбу. 2. Замінити зворотні пружини. 3. Оглянути та почистити пістолет.
Неподача чи неспросування патрона з магазину в патронник. затвор знаходиться в передньому положенні, але патрона в патроннику немає. затвор зупинився в середньому положенні разом з патроном.	1. Забруднення магазину і рухомих частин пістолета. 2. Погнутість бічних стінок корпусу магазину. 3. Погнутість верхніх країв корпусу магазину.	1. Перезарядити пістолет і продовжити стрільбу. 2. Почистити пістолет і магазин. 3. Замінити несправний магазин.
Защемлення гільзи затвором. Гільза не викинута назовні через вікно у затворі і заклинилася між затвором і казенним зрізом ствола.	1. Забруднення рухомих частин пістолета. 2. Несправність викидача, його пружини або відбивача. 3. Слабкий пороховий заряд патрона.	1. Викинути защемлену гільзу і продовжити стрільбу. 2. (3) Відправити пістолет в майстерню.
Автоматична стрільба	1. Згущення мастила або забруднення частин ударноспускового механізму. 2. Злам роз'єднувача. 3. Знос бойового виступу курка або носика шептала. 4. Ослаблення або злам пружини шептала.	1. Оглянути та почистити пістолет. 2. Замінити роз'єднувач. 3. Замінити курок. 4. Замінити шептало або пружину шептала.

Виконання нормативів згідно з наказом НПУ від 13.01.2026 № 23_од «Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських та Норм витрат боєприпасів поліцейськими під час проведення практичних стрільб»

СПОРЯДЖЕННЯ МАГАЗИНА ПІСТОЛЕТА ПАТРОНАМИ

По команді **«До виконання нормативу приступити!»** поліцейський повинен **взяти магазин** пістолета та **спорядити** його навчальними патронами.

Покласти магазин на стіл та голосом доповісти: **«Готовий!»** (хронометр вимикається).

Норматив вважається невиконаним за умови впирання магазина чи руки, яка його утримує, у будь-яку поверхню, а також відтягування пружини подавача (ПМ).

НЕПОВНЕ РОЗБИРАННЯ ПІСТОЛЕТА (Макаров)

По команді: **«До виконання нормативу приступити!»** поліцейський повинен:

Від'єднати магазин від основи рукоятки (утримуючи пістолет за рукоятку правою (лівою) рукою, великим пальцем лівої (правої) руки відвести зачіпку магазина назад до кінця, одночасно відтягуючи вказівним пальцем лівої (правої) руки виступаючу частину кришки магазина, витягнути магазин з основи рукоятки).

Перевірити, чи нема патрона в патроннику:

вимкнути запобіжник (опустити прапорець донизу); відвести лівою (правою) рукою затвор у заднє положення і поставити його на затворну затримку; оглянути патронник; натиснути великим пальцем правої (лівої) руки на затворну затримку та відпустити затвор.

Від'єднати затвор від рамки:

узявши пістолет у праву (ліву) руку за рукоятку, лівою (правою) рукою відтягнути спускову скобу вниз і в бік, зафіксувати її в перекошеному положенні вказівним пальцем руки, яка тримає пістолет; лівою (правою) рукою відвести затвор у крайнє заднє положення і, припіднявши його задню частину, дати йому переміститися вперед під дією зворотної пружини, після чого відділити затвор від рамки; поставити спускову скобу на своє місце.

Зняти зі ствола зворотну пружину (утримуючи рамку правою(лівою) рукою за рукоятку і обертаючи зворотну пружину на себе лівою (правою) рукою, зняти її зі ствола).

Частини пістолета лежать на столі.

Поліцейський голосом доповідає: **«Готовий!»** (хронометр вимикається).

ЗБИРАННЯ ПІСТОЛЕТА ПІСЛЯ НЕПОВНОГО РОЗБИРАННЯ (Макаров)

По команді: **«До виконання нормативу приступити!»** поліцейський повинен:

Приєднати до ствола зворотну пружину (узявши рамку за рукоятку в праву (ліву) руку, лівою (правою) рукою приєднати до ствола зворотну пружину обов'язково тим кінцем, у якому крайній виток має менший діаметр порівняно з іншими витками).

Приєднати затвор до рамки (утримуючи рамку за рукоятку в правій (лівій) руці, а затвор у лівій (правій), ввести вільний кінець зворотної пружини в канал затвора, відвести затвор у крайнє заднє положення таким чином, щоб дульна частина ствола пройшла через канал затвора і виступила назовні, після цього опустити задню частину затвора на рамку так, щоб повздовжні виступи затвора розташувалися в пазах рамки, і, притиснувши затвор до рамки, відпустити його).

Для приєднання затвора до рамки не обов'язково відтягувати вниз і відводити спускову скобу (при відведенні затвора в крайнє заднє положення, необхідно припідняти його задню частину максимально вгору таким чином, щоб не було утикання нижньої передньої стінки затвора в гребінь спускової скоби, яка обмежує рух затвора назад).

Увімкнути запобіжник (підняти прапорець доверху).

Приєднати магазин до основи рукоятки (утримуючи пістолет у правій (лівій) руці, великим і вказівним пальцями лівої (правої) руки вставити магазин в основу рукоятки через нижнє вікно, натиснути на кришку магазину великим пальцем так, щоб зачіпка (нижній кінець бойової пружини) заскочила за виступ на стінці магазину). Удари долонею по магазину не дозволяються.

Перевірити вірність збирання пістолета:

вимкнути запобіжник (опустити прапорець вниз); відвести затвор у заднє положення і відпустити його (затвор, пройде дещо вперед, стане на затворну затримку і залишиться в задньому положенні); натиснувши великим пальцем правої (лівої) руки на затворну затримку, затвор повертається у вихідне положення (курок при цьому повинен стояти на бойовому зводі); увімкнути запобіжник (курок при цьому повинен зірватися з бойового зводу і заблокуватися).

Пістолет у зібраному стані запобіжником догори лежить на столі.

Поліцейський голосом доповідає: **«Готовий!»** (хронометр вимикається).

**НЕПОВНЕ РОЗБИРАННЯ ПІСТОЛЕТА, ЗБИРАННЯ ПІСТОЛЕТА
ПІСЛЯ НЕПОВНОГО РОЗБИРАННЯ , СПОРЯДЖАННЯ МАГАЗИНУ
ПІСТОЛЕТА (Макаров)**

По команді: **«До виконання нормативу приступити!»** поліцейський повинен:

По черзі (безперервно) виконує нормативи другий, третій, перший (забороняється порушувати послідовність);

Після закінчення виконання першого нормативу (пістолет у зібраному стані запобіжником догори та додатковий магазин споряджений патронами лежить на столі).

Пістолет у зібраному стані запобіжником догори та додатковий магазин споряджений патронами лежить на столі.

Поліцейський голосом доповідає: **«Готовий!»** (хронометр вимикається).

✓ Вправа / Секунд	с	с	с, хв	-
Оцінка:	5	4	3	2
1. Вивчення та вдосконалення техніки спорядження магазину патронами.	15	18	21	-
2. Вивчення та вдосконалення техніки неповного розбирання пістолета.	10	13	16	-
3. Вивчення та вдосконалення техніки збирання пістолета після неповного розбирання.	15	18	21	-
4. Вивчення та вдосконалення техніки комплексного нормативу (неповне розбирання пістолету, збирання пістолету після неповного розбирання, спорядження магазину).	45	54	1.03	-
5. Незадовільно у всіх інших випадках, а також у разі відмови від виконання нормативу.	-	-	-	-